

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری، ۰.۵ واحد عملی

کد درس: ۱۱۱۰۹۳۱۷

نام درس: اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای

مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی

رشته تحصیلی: پرستاری

پیشنیاز: -

نام مدرس: دکتر مژگان بهشید

محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی تبریز

مدت زمان ارائه درس: ۱۷ ساعت نظری، ۱۷ ساعت عملی

هدف کلی درس: این درس مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای را براساس ارزش‌های انسانی فراهم می‌کند. و در آن فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان/بیماران و خانواده آنها آشنا شده و راه‌های توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرامیگیرد. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه‌های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه‌های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه ای پرستاری تجزیه و تحلیل می‌شود.

در این درس فراگیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه و تمرین میکنند تا از این راه صلاحیت‌های اخلاق حرفه ای در آن‌ها تقویت شود.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه** ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									درصد نمره	تعداد سوال
۱	آشنایی با تاریخچه و کلیات اخلاق پزشکی در پرستاری	-تاریخچه و کلیات اخلاق پزشکی را شرح دهد.	شناختی شناختی	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- ماژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	جستجو متون،تحقیق و تهیه گزارش از	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی،نقد گزارش در ارائه شده توسط	۱۰٪ نظری	۲

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه‌ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

		جهان و ایران و ضرورت اخلاق پزشکی	-ضرورت اخلاق پزشکی را بیان کند. -در فعالیت های حرفه ای خود پایبندی به ارزشهای اخلاق پزشکی را نشان دهد.	-روان حرکتی			چالش های اخلاقی در سیستم های ارائه دهنده خدمات سلامت	دانشجو، مشاهده رفتار دانشجو در بالین		
۲	آشنایی با اصول اخلاقی و تئوری های اخلاق در سیستم سلامت	-اصول اخلاقی و تئوری های اخلاق در سیستم سلامت را شرح دهد. -اصول اخلاق حرفه ای از دیدگاه اسلام را بداند و وجه تشابه و تمایز آن را از سایر دیدگاه های فلسفی تشخیص دهد.	-شناختی و عاطفی -شناختی و عاطفی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ، تمرین و نمایش عملی روی بیماری ها	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور-ماژیک-وایت بورد و سیستم صوتی	۹۰ دقیقه	ارائه مصادیق و مثال از مباحث مطرح شده	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی نظری	۱۵٪	۳
۳	آشنایی با اصول چهارگانه اخلاق زیستی و کاربرد آنها در حیطه های مختلف خدمات پرستاری	اصول چهارگانه اخلاقی زیستی را شرح دهند. نمونه هایی از مصادیق اصول اخلاق زیستی در پرستاری را توضیح دهند. کاربردهای اصول اخلاق زیستی در پرستاری را بحث نمایند. عناصر کلیدی مربوط به رضایت نامه ها را برشمرند.	شناختی	سخنرانی تعاملی با نمایش اسلاید - مباحثه- پرسش و پاسخ -نمایش فیلم	Powerpoint + وایت برد	۹۰ دقیقه	شرکت فعال در کالس و مشارکت در درس- نقد فیلم و بیان دیدگاهها	پرسش و پاسخ کلاسی - آزمون میان ترم و پایان ترم	۱۰٪ نظری	۲

								مزایای مستندسازی را بحث نمایند . اصول و استانداردهای مستندسازی مراقبت از بیمار را شرح دهند.		
۴	آشنایی با مفهوم اذن و رضایت و مسائل اخلاقی و قانونی مربوط به آن	-مفهوم رضایت نامه را توضیح دهد. -انواع رضایت را نام برده و تفاوت بین آن ها را برشمرد. -اصول اولیه اخذ رضایت آگاهانه را بحث نماید. -نحوه ی تعیین ظرفیت و اهلیت تصمیم گیری را مورد بحث قرار دهد. -مراحل مختلف اخذ رضایت آگاهانه را شرح دهد. -عوامل مخدوش کننده آزادی را توضیح دهد. -اهمیت اخذ رضایت را درک نماید.	-شناختی - شناختی -شناختی -شناختی -شناختی -عاطفی -روان حرکتی		کامپیوتر-ویدیو پروژکتور - ماژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	تمرین روی بیماریها در کلاس	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی -آزمون TOSCE	۱۰٪ نظری	۲

								-قادر به گرفتن یک مورد رضایت آگاهانه از بیمار استاندارد باشد.		
۵	حریم خصوصی و رازداری	-مفهوم راز حرفه ای را توضیح دهد. -اهمیت راز داری و پیامدهای آن را درک نموده و مورد بحث قرار دهد. -تبعات افشای راز را مورد بحث قرار دهد. -انواع راز داری در سیستم های سلامت کشورهای مختلف را بیان کند. -خود را به حفظ اسرار حرفه ای مقید بداند. -مفهوم حریم خصوصی را توضیح دهد. -انواع حریم خصوصی را توضیح دهد. -خود را ملزم به رعایت حریم خصوصی بیماران و راز حرفه ای در ارتباط با سایر حرفه مندان سلامت بداند.	-شناختی -شناختی و عاطفی -شناختی -شناختی -عاطفی -شناختی -شناختی -عاطفی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ، شبیه سازی سناریو روی بیماریها، شبیه سازی سناریو در مورد پرسنل درمانی	کامپیوتر-ویدئو پروژکتور- مایژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	نقد سناریو شبیه سازی شده	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی-تحلیل سناریو، آزمون TOSCE	۱۰٪ نظری	۳

۶	آشنایی با اصول پروفتشالیسم (حرفه ای گری) و چالشهای مربوط به آن	-اصول حرفه ای گری (پروفتشالیسم) برای تکنولوژیست اتاق عمل را بیان کند. -مصادیق رعایت اصول پروفتشالیسم را بحث کند. -چالش های موجود در سیستم سلامت در رابطه با رعایت اصول حرفه ای گری را مورد بحث قرار دهد. -راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نماید و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کند.	-شناختی -شناختی و عاطفی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ و کار در گروه های کوچک، گردش علمی	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- ماژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	ارائه چالش های موجود در اصول حرفه ای گری و راهکار برای حل آن	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی	۱۰٪ نظری	۲
۷	آشنایی با منشور حقوق بیمار و قوانین و مسئولیت های مربوط به آن	-حقوق را تعریف کرده و مفاد منشور حقوق بیمار را برشمرد. -مصادیق رعایت حقوق بیمار در هر یک از بند های پنجگانه در منشور حقوق بیمار را مورد بحث قرار دهد. -اهمیت رعایت حقوق بیمار را درک نموده و	-شناختی -عاطفی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ و راند بالینی	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- ماژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	ارائه گزارش از وضعیت رعایت منشور حقوق بیمار در بیمارستان های آموزشی	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی، تحلیل گزارشات	۱۰٪ نظری	۲

							شناختی- خود را ملزم به رعایت آن بدانند. قوانین و مسئولیت های قانونی مربوط به رعایت حقوق بیمار را شرح دهد.			
۸	آشنایی با چالشهای اخلاقی در حرفه ی پرستاری و روش تصمیم گیری اخلاقی	چالشهای اخلاقی در حرفه ی پرستاری را مورد بحث قرار دهند .راهکارهایی برای حل برخی از چالشهای حرفه ای اخلاقی ارائه دهند . راههای تصمیم گیری اخلاقی را با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته های مختلف علوم انسانی ، توضیح دهند . ابعاد مختلف تصمیم گیریهای اخلاقی را نقد نمایند.	شناختی،عاطفی	سخنرانی تعاملی با نمایش اسلاید – بحث در گروههای کوچک- پرسش و پاسخ-	Powerpoint + وایت برد	۹۰ دقیقه	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در درس- نقد فیلم و بیان دیدگاهها	پرسش و پاسخ کلاسی - آزمون میان ترم وپایان ترم	۱۰٪ نظری	۲
۹	آشنایی با مفهوم مستند سازی و گزارش نویسی و اخلاق در پژوهش	-انواع برگه های گزارش نویسی در حیطه کاری خود را بشناسد. -اصول و استاندارد های مربوط به گزارش	شناختی- شناختی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ،حل مساله	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- ماژیک-وایت برد	۹۰ دقیقه	ثبت یک نمونه گزارش صحیح از آمادگی های قبل از عمل و تحلیل گزارشات	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی ،تحلیل گزارشات	۱۰٪ نظری	۲

							-شناختی -شناختی -روان حرکتی -شناختی	نویسی را مورد بحث قرار دهد. -ارزش و اهمیت مستندات موجود در سیستم سلامت را توضیح دهد. -مزایای مستند سازی را برشمرد. -قادر به ثبت یک نمونه در حیطه کاری خود باشد. -اصول اخلاق در تحقیقات پزشکی را شرح دهد.		
۱۰	آشنایی با خطاهای حرفه ای و انواع آن و وظایف اعضای تیم سلامت در مواجهه با این خطا ها	-فرق بین قصور و تقصیر را تشخیص دهد. -مفاهیم اولیه در زمینه خطاهای پزشکی را مورد بحث قرار دهد. -انواع خطا های پزشکی را توضیح دهد. -وظایف اعضای تیم سلامت در موارد بروز خطا از طرف خود یا همکاران را مورد بحث قرار دهد.	-شناختی -شناختی -شناختی -شناختی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ،تحلیل گروهی سناریو های اخلاقی	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- مازیک-وایت بورد	۹۰ دقیقه	تحقیق و تهیه گزارش در مورد خطاهای پزشکی به صورت سیستمی	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی،نقد گزارشات دانشجویان، آزمون TOSCE	۱۰٪ نظری	۲

							-شناختی عاطفی -شناختی	-روش اقرار به خطا و شرح خطا راتوضیح دهد. -مواردی از شرح خطا را تحلیل نماید. -		
۱۱	موضوعات خاص اخلاقی در آغاز و پایان و حیات، و مراقبت های معنوی در بیمار ترمینال	-مسائل اخلاقی مربوط به آغاز حیات را (روش های کمک باروری- سقط و کلونینگ و ناهنجاری های مادر زادی) مورد بحث قرار دهد. -مسائل اخلاقی در مراحل پایان حیات را بحث نماید(بیمار ترمینال، مراقبت های معنوی و یوتانازی)	-شناختی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ،تحلیل گروهی سناریو های اخلاقی	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- مازیک-وایت بورد	۹۰ دقیقه	ارائه گزارش در مورد تحلیل گروهی سناریو ها	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی،نقد گزارشات دانشجویان، آزمون TOSCE	۱۰٪ نظری	۲
۱۲	ارتباط با بیمار در دادن اخبار ناگوار و موضوعات خاص اخلاقی در تعارض منافع	خبر ناگوار را تعریف نماید. اهمیت ارائه مناسب خبر ناگوار را از دیدگاه بیماران و ارائه دهندگان خدمات سلامت بیان کند.	-شناختی	سخنرانی و بحث تعاملی و پرسش و پاسخ،تحلیل گروهی سناریو های اخلاقی	کامپیوتر-ویدیو پروژکتور- مازیک-وایت بورد	۹۰ دقیقه	نمایش فیلم آموزشی در مورد دادن اخبار ناگوار بیان دیدگاههای فراگیران و بحث	آزمون پایان ترم و پرسش و پاسخ کلاسی،نقد گزارشات دانشجویان، آزمون TOSCE	۱۰٪ نظری	۲

تعداد جلسات: ۱۷ جلسه شامل تدریس کلاسی و کارگروهی و آزمون میان ترم، یک جلسه مواجهه زودرس بالیتی و راند با رویکرد اخلاق پزشکی و اصول پروفشتالیسم و مو یک جلسه آزمون نهایی

								اصول اولیه ارتباط با بیمار برای دادن اخبار ناگوار را بیان نماید. مراحل دادن خبر ناگوار را شرح دهد. تعارض منافع و مدیریت تعارض را در مسائل سلامت مورد بحث قرار دهد		
۱۳	آشنایی با چالشهای اخلاقی در حرفه ی پرستاری و روش تصمیم گیری اخلاقی	راهکارهایی برای حل برخی از چالشهای اخلاق حرفه ای ارائه دهند . راههای تصمیم گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته های مختلف علوم انسانی ، منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهند. ابعاد مختلف تصمیم گیریهای اخلاقی را نقد نمایند . در مباحث مربوط به تصمیم گیریهای اخلاقی در مراقبتهای مددجویان مشارکت کنند.	شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی	نمایش سناریو- بحث در گروههای کوچک- مباحثه - پرسش و پاسخ	Powerpoint + وایت برد	۹۰ دقیقه	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در درس-ارائه مصادیق چالشهای اخلاقی در محیط بالینی -نقد سناریو و بیان دیدگاهها	TOSCE پرسش و پاسخ کلاسی و آزمون میان ترم و پایان ترم	۱۰٪ نظری	۲

۱۴	آشنایی با چالشهای اخلاقی در حرفه ی پرستاری و روش تصمیم گیری اخلاقی	راهکارهایی برای حل برخی از چالشهای اخلاق حرفه ای ارائه دهند . راههای تصمیم گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته های مختلف علوم انسانی ، منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهند. ابعاد مختلف تصمیم گیریهای اخلاقی را نقد نمایند . در مباحث مربوط به تصمیم گیریهای اخلاقی در مراقبتهای مددجویان مشارکت کنند.	شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی	نمایش سناریو- بحث در گروههای کوچک- مباحثه - پرسش و پاسخ	Powerpoint + وایت برد	۹۰ دقیقه	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در درس-ارائه مصادیق چالشهای اخلاقی در محیط بالینی -نقد سناریو و بیان دیدگاهها	TOSCE پرسش و پاسخ کلاسی و آزمون میان ترم و پایان ترم	۴	۲
۱۵	آشنایی با قوانین و مقررات و تخلفات حرفه‌ای	جرم و مجازات راتعریف کنند . تخلفات کیفی و انواع آیین نامه های انتظامی و مجازاتهای اسلامی مربوط به جرایم و تخلفات پزشکی را بشناسند . نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشند.	شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی	سخنرانی تعاملی با نمایش اسلاید - نمایش سناریو- بحث در گروههای کوچک-	Powerpoint + وایت برد	۹۰ دقیقه	شرکت فعال در کالس و مشارکت در درس- ارائه مصادیق نقض حقوق بیمار در محیط بالینی- نقد سناریو و	TOSCE پرسش و پاسخ کالسی و آزمون میان ترم و پایان ترم	۱۰٪ نظری	۲

			بیان دیدگاه					منافع مددجویان را بر منافع شخصی خود ترجیح دهند.		
۴	_____	راند بالینی، اجرای عملی معاینات، بحث و پرسش و پاسخ، مشاهده	راند بالینی، اجرای عملی معاینات، بحث و پرسش و پاسخ، مشاهده	۱۲۰ دقیقه	دفتر گزارش، پرونده بالینی بیمار، فرمهای رایج بخش، برنامه پرسنلی، پوستر منشور حقوق بیمار، صندوق گزارش خطا و صندوق انتقادات و پیشنهادات	سخنرانی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش	شناختی، عاطفی، روانی - حرکتی	با بیماران بستری در بخش ارتباط درمانی برقرار نمایند. روابط حرفه ای تیم درمان را مشاهده و نقد نمایند. یک بررسی کامل پرستاری (شامل اخذ شرح حال، مشاهده و معاینه) را با رعایت اصول اخلاقی انجام دهند. ثبت شرح حال و گزارشات و مستندسازی اقدامات پرستاری را انجام دهند. با سلسله مراتب و مقررات حرفه ای پرستاری آشنا شوند. با سیستم رسیدگی به شکایات گیرندگان خدمات آشنا شوند.	آشنایی با سلسله مراتب و روابط حرفه ای در محیط کار- چالشهای اخلاق پرستاری در بالین	۱۹-جلسه عملی

		جلسه ارزشیابی پایان دوره	جلسه ارزشیابی پایان دوره	آزمون MCQ و تشریحی	۹۰ دقیقه	حضور در جلسه آزمون و ارائه کامل تکالیف در هر جلسه درسی	آزمون MCQ و تشریحی		
--	--	--------------------------------	--------------------------------	-----------------------	----------	---	-----------------------	--	--

حضور به موقع و منظم در کلاس

شرکت فعال در برنامه های کارگروهی و بحث های گروهی

پاسخگویی به سوالات هر جلسه درسی

ارائه کامل تکالیف در هر جلسه درسی

مطالعه محتوای تدریس شده و آمادگی برای پاسخگویی به سوالات در تمامی جلسات درسی

شیوه ارزشیابی :

۱- حضور فعال در بحثها و پاسخگویی به سوالات کلاسی ۱۰٪ / نمره

۲- ارزشیابی تکوینی ۲۰٪ / نمره

۳- آزمون پایان ترم ۷۰٪ / نمره

۴- ارائه کنفرانس از مقالات اخیر (امتیاز مازاد)

۵- پاسخ به سوالات چالشی مهم (امتیاز مازاد)